

Handläggare
Lisa Ringqvist
Kansli- och utvecklingsavdelningen

Diarienummer
13FNU/0083

Finansieringsnämnden för
utbildning

Förfrågan om nästa steg i skapandet av gemensam vuxenutbildningsregion

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner förslaget till yttrande om förfrågan från Kommunförbundet i Stockholms Län (KSL) om nästa steg i skapandet av gemensam vuxenutbildningsregion.

Beslutsnivå

Kommunstyrelsen

Sammanfattning

Värmdö kommun har fått förfrågan från Kommunförbundet Stockholms Län (KSL) om nästa steg i skapandet av gemensam vuxenutbildningsregion. Syftet med förfrågan är att ge kommunerna möjlighet till politiskt ställningstagande inför ett eventuellt fortsatt interkommunalt samarbete på vuxenutbildningsområdet.

KSL driver sedan 2007 ett utvecklingsarbete för att skapa en vuxenutbildningsregion i Stockholm län. Värmdö kommun beslutade 2011 att ingå i ett gemensamt upphandlingsförfarande av vuxenutbildning tillsammans med ytterligare åtta kommuner. Sedan mars 2012 finns 24 ramavtal med utbildningsanordnare undertecknade av kommundirektören som är giltiga till och med 30 juni 2014.

Under 2012-2013 har ett antal interna såväl som externa utredningar och uppföljningar angående styrkor och utmaningar i befintlig samverkansmodell för vuxenutbildning genomförts. Ett genomgående mönster i rapporterna är att betydande positiva effekter av en gemensam vuxenutbildningsregion kan observeras. Det finns dock behov av att effektivisera beslutsprocess och organisation för att minska den administrativa bördan. Centrum för Arbete och Studier (CAS) bedöms ha lyckats anpassa sin verksamhet efter de nya förutsättningarna.

Föreslaget till yttrande om nästa steg i skapandet av gemensam vuxenutbildningsregion förslås godkännas.

Bakgrund

Gemensam vuxenutbildningsregion

KSL har sedan 2007 arbetat för att skapa en gemensam vuxenutbildningsregion i Stockholms län. ”Med en gemensam vuxenutbildningsregion avses en region där de vuxna, som beviljats att studera på vuxenutbildning, har möjlighet att välja

utbildningssamordnare från hela länets utbud av vuxenutbildning”.¹ Kärnan i en sådan samverkansmodell bygger på den enskilda individens förutsättningar, behov och önskemål som tillsammans med arbetsmarknadens kompetenskrav ska vara styrande för planering och utbud av utbildningsplatser.

Upphandling

Stockholms läns kommuner träffade 2008 en överenskommelse om ett långsiktigt samarbete för en gemensam vuxenutbildning i Stockholms län. Ett första steg mot målet för att bilda en sådan samverkansmodell togs 2010 när 10 kommuner², under ledning av Stockholms Stad, genomförde en gemensam upphandling av vuxenutbildning. År 2011 genomförde ytterligare åtta kommuner³ ett liknande upphandlingsförfarande. Beslutet att Värmdö kommun skulle delta i upphandlingen fattades av kommundirektören på delegation. Avtalsperioden för gemensam vuxenutbildning är 1 juli 2012- 1 juli 2014 med möjlighet att förlänga avtalen 1+1 år.

Upphandlingen gjordes genom tjänstekoncession. Det innebär att de utbildningsanordnare som uppfyller angivna krav i förfrågningsunderlaget har rätt att bedriva vuxenutbildning. Utbildningsanordnare tilldelas en på förhand fastställd ersättning som är kopplad till antalet godkända poäng som den studerande genomför. Ersättningen ska täcka verksamhetens driftskostnader. Vuxenutbildning i egen regi ingick inte i upphandlingen. Det betyder att den kommunala utbildningsanordnaren verkar på samma villkor som upphandlade anordnare.

Sedan mars 2012 finns 24 ramavtal med utbildningsanordnare undertecknade av kommundirektören. Ramavtalen gäller från 1 juli 2012 till 30 juni 2014. Det finns utrymme för ett års förlängning av avtalen, det vill säga längst till 30 juni 2015.

Risk- och konsekvensanalys

I oktober 2012 presenterades, enligt uppdrag från kommunstyrelsen, en risk- och konsekvensanalys angående möjligheterna att ingå i befintliga interkommunala samarbeten kring gemensamma vuxenutbildningsområden i länet. Förvaltningen konstaterade att samarbetet gett medborgarna en ökad tillgång till ett bredare och mer välanpassat utbud av vuxenutbildning. Värmdös geografiska läge borde, enligt analysen, ge CAS en konkurrensfördel eftersom flertalet kommuninvånare sannolikt väljer en studieplats i kommunen.

Förvaltningen konstaterade dock att det geografiska läget också kan resultera i en ökad utmaning att locka studenter till Värmdö. Utbildningsanordnare kan välja att avstå etablering i kommunen om studentunderlaget förväntas bli litet. Om antalet elever på CAS skulle reduceras minskar sannolikt möjligheten att genomföra teoretiska utbildningar i Värmdö, vilket kan vara problematiskt för de studenter som av olika skäl inte har benägenhet att söka utbildningsplatser på annan ort.

Intern och extern uppföljning

Under hösten 2012 genomfördes en uppföljning av den samordnade upphandlingen av en extern konsult. Syftet var att få ett kunskapsunderlag som lyfter fram styrkor och

¹ Ur Handlingsplan för gemensam vuxenutbildningsregion 2011-11-30

² Dessa kommuner är Sollentuna, Solna, Stockholm, Kunskapscentrum Nordost (Täby, Danderyd, Vallentuna, Vaxholm), Sigtuna, Sundbyberg och Upplands Väsby.

³ Dessa kommuner är Värmdö, Botkyrka, Huddinge, Järfälla, Lidingö, Nykvarn och Södertälje.

svagheter i samverkansmodellen inför framtida avtalsförhandlingar.

Uppföljningsrapporten identifierade ett antal fördelar med gemensam upphandling av vuxenutbildning. Medborgaren får ökad tillgång till ett bredare utbud av utbildning. Ett fördjupat samarbete ger en ökad kvalitet och ett effektivare erfarenhetsutbyte.

Samverkan skapar också gemensamma ramverk samt ett koordinerat tillsyns- och kvalitetsarbete.⁴ Rapporten konstaterade vidare att det kan finnas behov av att effektivisera beslutsprocess och organisation för att minska den administrativa bördan. Inför framtida upphandlingar av gemensam vuxenutbildning bör förfrågningsunderlaget, enligt rapporten, tydligare reglera styrning av utbud och ansvarsfördelning.

Finansieringsnämnden för utbildning beslutade i juni 2013 (FNU13/0076) att genomföra en uppföljning av CAS utifrån de nya förutsättningar som ett interkommunalt upphandlingsförfarande medfört. Syftet var att analysera konsekvenser av införandet av kundvalssystem inom vuxenutbildning för verksamheten i egen regi. Uppföljningen visade att andelen vuxenstuderande som tillhör Värmdö kommun som väljer annan utbildningsanordnare än CAS har ökat. Dock väljer en majoritet (72%) av de studerande fortfarande vuxenutbildning i kommunal regi. CAS har lyckats anpassa sin verksamhet efter nya förutsättningar genom att fokusera på yrkesinriktade kurser snarare än teoretiska. Möjligheten att välja studieanordnare bedömdes i huvudsak ha medfört positiva effekter för de studerande.

Organisatoriska alternativ

KSL gav i början av 2013 Kommunakuten AB i uppdrag att genomföra en juridisk utredning av ett antal organisatoriska alternativ för en effektivare organisation och administration vid en eventuell vidareutveckling av en gemensam vuxenutbildningsregion.⁵ Utredningen konstaterade att det ur ett upphandlingsperspektiv i princip saknar betydelse vilket samarbetsförfarande som tillämpas. Rapportens slutsats är ändå att kommunalförbund framstår som den mest lämpliga organisationslösningen vid inrättande av en gemensam vuxenutbildningsregion, då hela verksamheten i detta alternativ hanteras som om den bedrevs inom samma kommun och huvudmannaskapet tas över från respektive medlemskommun.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen har fått i uppdrag av Kommunförbundet Stockholms Län (KSL) att besvara en förfrågan om nästa steg i skapandet av gemensam vuxenutbildningsregion. Syftet med förfrågan är att ge kommunerna möjlighet till politiskt ställningstagande inför ett eventuellt fortsatt interkommunalt samarbete på vuxenutbildningsområdet.

Förfrågningsunderlaget från KSL omfattar fyra övergripande frågor:

1. Står kommunen bakom målet att de studerande som av kommunen blivit beviljade vuxenutbildning ska få välja anordnare från hela länets anbud? Om

⁴ Uppföljning av vux/8 finns i sin helhet på KSL:s webbplats: <http://www.sl.se/svenska/vara-uppdrag/arbetsmarknad/gemensam-vuxenutbildningsregion.html>

⁵ Utredningen behandlar organisationsformerna avtalssamverkan, samverkan genom gemensam nämnd, samverkan genom kommunalförbund samt samverkan genom aktiebolag.

- inte, på vilket sätt anser kommunen att kommunerna i Stockholms län ska kunna skapa ett gemensamt utbud av vuxenutbildning?
2. Vill kommunen ingå i en ny gemensam upphandling av vuxenutbildningen med start 1 juli 2015?
 3. Hur ser kommunen på en gemensam organisationsform? Vilken typ av organisationsform tror ni i så fall är att föredra och vilka delar tror ni är intressanta att börja samverka kring?
 4. Hur ser kommunen på möjligheterna att komma överens om gemensamma riktlinjer för antagning och urval för deltagande i vuxenutbildning?

Värmdö kommuns svar framgår i bifogat yttrande.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget har inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för miljön

Förslaget har inga konsekvenser för miljön.

Konsekvenser för medborgarna

En genomförd gemensam vuxenutbildningsregion gagnar medborgarna då utbudet av utbildningar breddas och möjligheterna ökar därmed för de studerande att hitta en utbildning som passar dem.

Bedömning

Värmdö kommuns bedömning av KLS:s förfrågan om nästa steg i skapandet av gemensam vuxenutbildningsregion framgår i bifogat yttrande.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom kansli- och utvecklingsavdelningen i samråd med kundvals- och finansieringsavdelningen samt utbildningsenheten.

Handlingar i ärendet

Nr	Handling	Bilaggs/Biläggs ej
1	Yttrande över förfrågan om nästa steg i skapandet av en gemensam utbildningsregion	Bilägges

Kundvals- och finansieringschef

Monica Fransson